

Copyright © 2021 T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı
http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/
Gençlik Araştırmaları Dergisi • Eylül 2021 • 9 (Özel Sayı) • 126-141

ISSN 2791-8157
Başvuru | 17 Şubat 2021
Kabul | 24 Eylül 2021

İNCELEME / ARAŞTIRMA

Uzaktan Eğitim Sürecinde Öğretmenlerin Yeni Medya Okuryazarlığı Üzerine Bir İnceleme*

Sümevra Çizmeci**

Esra Karabağ Köse***

Öz

Araştırmanın temel amacı, Covid 19 salgını ile birlikte öğretmenler için zorunlu bir mesleki beceriye dönüşen yeni medya okuryazarlığını çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma örneklemini 2019- 2020 eğitim-öğretim yılında, İstanbul'da görev yapan 620 öğretmen oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında *Yeni Medya Okuryazarlığı Ölçeği*, analizinde ise betimsel istatistikler, ANOVA ve t-testi kullanılmıştır. Araştırma bulguları, kadın öğretmenlerin medya okuryazarlığı becerilerinin erkek öğretmenlere göre daha yüksek olduğunu ve kıdem yılı arttıkça öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığı düzeylerinin azaldığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Öğretmen Yeterlikleri, Yeni Medya Okuryazarlığı.

* Çalışma, ikinci yazar danışmanlığında Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde birinci yazar tarafından hazırlanan yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, sumeyracizmeci@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0005-5928

*** Doç. Dr., Kırıkkale Üniversitesi, esrakarabag@gmail.com, ORCID: 0000-0003-1367-7793

Abstract

This study aims to investigate new media literacy—a professional skill that has become mandatory for teachers in the wake of the Covid 19 pandemic. A descriptive survey model was used in the research. The research sample consists of 620 teachers working in Istanbul during the 2019–2020 academic year. The New Media Literacy Scale was used to collect data, which were then analyzed using descriptive statistics, an ANOVA, and a t-test. The research findings demonstrate that female teachers have more highly developed media literacy skills than their male counterparts, and that teachers' new media literacy levels decrease with age.

Keywords: Distance Education, Teacher Competencies, New Media Literacy.

Giriş

Yeni Koronavirüs salgını (Covid 19), tüm dünyada, sağlıktan ekonomiye, sosyal hayattan eğitime kadar toplum yaşamı üzerinde önemli etkiler oluşturmuştur. Salgın ile birlikte; aile hayatı, iş yaşamı, sosyal yaşam ve eğitim gibi pek çok alanda yeni normal olarak tanımlanan radikal değişikliklere gidilmiştir (WHO, 2020). Doğası gereği etkileşimsel bir süreç olan eğitim süreci, değişen sosyal hayatın ve sosyal mesafe zorunluluğunun etkilediği en önemli alanlardan birisi olmuştur. Bilişim teknolojilerinin eğitimde yaygınlaşması ile birlikte uzun süredir eğitim uygulamalarında dikkat çekici bir gelişme gösteren uzaktan eğitim olgusu, salgınla birlikte mecburi bir uygulamaya dönüşmüştür (Carrillo ve Flores, 2020). Türkiye’de 2020 yılı Mart ayından itibaren okul öncesi eğitimden yükseköğretim kademesine kadar tüm seviyelerde, internet ve TV kanalları vasıtasıyla, acil ve geçici olmak kaydıyla, tam zamanlı uzaktan eğitime geçilmiştir. Takiben, 2021-2022 eğitim öğretim yılı seyreltilmiş ve kademeli olarak yüz yüze eğitimle başlamış, hibrit eğitim modeli ile hem uzaktan hem yüz yüze olacak şekilde devam etmiş fakat artan Covid-19 vakalarından dolayı kısa sürede tekrar tam zamanlı uzaktan eğitime geri dönmüştür. Okullarda eğitim öğretim faaliyetleri zaman zaman yüz yüze zaman zaman uzaktan eğitim şeklinde düzensiz biçimde yönetilmek durumunda kalmıştır. Bu tür salgınların ortaya koyacağı belirsizliklerle başa çıkma becerisi eğitim sistemi ve okullar için bir gereklilik haline gelmiş ve paydaşlar için yeni öğrenme fırsatları da oluşturmuştur.

Eğitimin tümüyle uzaktan yürütülmesi zorunluluğu, alt yapı yetersizliği, öğrencilerin teknolojiye erişim imkânları, insan kaynağı yeterlilikleri, idari sorunlar gibi birçok sorunu beraberinde getirmiştir (Can, 2020; Morgan, 2020; Sezgin ve Fırat, 2020; Sayan, 2020). İnsan kaynağı yeterlilikleri çerçevesinde, uzaktan eğitim sürecinde en önemli sorun alanlarından birisini de öğretmenlerin bilgi, medya ve teknoloji becerileri

oluşturmaktadır. 21. Yüzyıl temel becerileri arasında sayılan bu becerilerin (Soffel, 2016) özellikle orta ve yaşlı kuşak öğretmenler açısından zorlu bir meydan okuma olduğu söylenebilir. Bu bağlamda mevcut çalışma, özellikle salgın sürecinde zorunlu uzaktan eğitim uygulamaları ile birlikte öğretmenler için de zorunlu bir mesleki beceriye dönüşen yeni medya okuryazarlığı becerilerine odaklanmaktadır.

Yeni medya, internet aracılığıyla içerik oluşturmak, geliştirmek ve dijital araçlar aracılığıyla bilgi paylaşmak amaçlı bir iletişim sistemini ifade etmektedir (Udoudo ve Ojo, 2016). Timisi'ye (2016) göre yeni medya, cep telefonu, bilgisayar ya da bir başka aygıtla ulaşılan; kendini sürekli genişleten ve dönüştüren ağ sistemleridir. Binark'a (2007) göre yeni medya teknolojilerini, geleneksel medyadan ayıran en önemli özellikler "etkileşimli" ve "multimedya" özelliklerine sahip olmasıdır. Etkileşimli olma özelliği, geleneksel medyadan farklı olarak, yeni medya kullanıcılarının interaktif ve üretken olmalarını gerektirmektedir. Yeni medya, geleneksel medyanın sanal hali olmanın ötesinde web 2.0 ve web 3.0 teknolojilerinin de yardımı ile insanları medyanın hem bir parçası hem de kişisel bir nesnesi haline getirmektedir.

Medyanın insana sunduğu fırsatlar ve getirdiği risklerle ilgili becerileri çerçeveleyen medya okuryazarlığı, yeni medya ile birlikte mahiyet değiştirmektedir. Park'a (2012) göre, medya okuryazarlığı yalnızca medyanın insanlara sunduğu metinleri anlamlandırmayı amaçlarken yeni medya okuryazarlığının insanlara kendi ürünlerini üretme ve daha etkin olma fırsatı sağladığı görülmektedir. Medya okuryazarlığı, yalnızca medyanın kötü yanlarından korunmak için değil, aynı zamanda medyanın üretkenliğinden faydalanmak için de önemlidir (Vergili, 2020). Koç ve Barut (2016), kişilerin dijital okuryazarlık becerileri olmadan, yalnızca teknolojik aletlere sahip olarak bilgiye ulaşamayacaklarını belirtmişlerdir. Eğitimin internet tabanlı ilerlemesi başta bilgiye ulaşmada rehberlik eden öğretmenler olmak üzere tüm eğitim paydaşlarının dijital medyayı doğru anlamasını gerektirmektedir. Dönüşen medya ortamları karşısında daha bilinçli ve yeni iletişim teknolojilerini iyi bir şekilde kullanabilen bireylere ihtiyaç duyulmaktadır (Karaduman, 2019). Sürekli değişen dijital çağda bireyin kendisini güncelleyememesi, medya okuryazarlığı seviyesini düşürecek ve bireyin kontrolünün medyanın eline geçmesi ile sonuçlanacaktır (Şahin, 2018). Dolayısıyla medya okuryazarlığı becerilerinin, bilgi çağında bireysel özgürlüğün temelini oluşturduğu söylenebilir. Bu bağlamda, medya okuryazarlığı becerilerinin kazandırılması öğrencilerin hayata hazırlanmasında, eğitim sisteminin ve öğretmenlerin temel sorumlulukları arasında kabul edilmektedir. Medya okuryazarlığı dersi, 2000'li yıllarda başlayan çalışmalar neticesinde 2006 yılında ilköğretim düzeyinde seçmeli ders olarak müfredata girmiştir (RTÜK, 2016).

Bilişim teknolojileri ile ilgili becerilerin öğretmenler için mesleki formasyonun bir parçası haline gelmeye başlaması, 30 yılı aşan ve artık eski sayılabilecek bir geçmişe sahiptir.

Benzeri şekilde uzaktan eğitim uygulamaları da internetin yaygınlaşması ile birlikte 2000'li yıllardan itibaren giderek yaygınlaşan bir eğilim göstermektedir. Bu çerçevede öğretmenlerin sahip olması gereken özellikler de değişen teknolojilere paralel biçimde sürekli farklılaşmaktadır. Yeni nesil öğretmenlerin yeni bilgi ve teknolojilere uygun olarak eğitilmeleri, 21. yy bilgi ve becerilerine hâkim olmaları, dijital ortam materyallerini etkili ve etkin kullanmaları, yeni medyayı doğru anlayıp anlatabilmek ve onun üretkenliğinden faydalanabilmek için öğretmenlerin yeni medya okuryazarı olmaları önemlidir (Arslan, 2020; Flores ve Gago, 2020; Kalemkuş, 2020; Posos Devrani, 2020; Yalçın, 2018). Çevrimiçi platformların fayda sağlaması için öğretmenlerin internet teknolojilerine adapte olmaları gerekmektedir (Yamamoto ve Altun, 2020). Bununla birlikte salgın dönemindeki eğitim tecrübesi, öğretmenlerin ve öğrencilerin teknolojiyi anlama ve kullanmada bazı zorluklar yaşayabildiği gerçeğini ortaya çıkarmıştır (Ali, 2020; Alipio, 2020). Salgın süreci, dünyada ve Türkiye'de eğitim sistemlerinin eğitimin sürekliliğini devam ettirebilmek için yeterince hazırlıklı olmadığını göstermiştir (Bozkurt ve Sharma, 2020).

Yeni medya platformlarının öğrenci, öğretmen ve veli iletişim ve etkileşimine başka bir format kazandırdığı günümüzde, eğitimin tümüyle uzaktan yapıldığı salgın dönemi bu becerilere olan ihtiyacı acil ve zorunlu hale getirmiştir. Covid 19 salgını sürecinde eğitimin dijitalleşme zorunluluğu (Telli ve A2020; Bozkurt, 2020; Nayır ve Sarı, 2020) öğretmenlerin medya okuryazarlığı becerilerinin, özellikle fonksiyonel üretim ve eleştirel üretim bağlamında temel bir mesleki beceri haline gelmesi sonucunu doğurmuştur. İlgili alan yazın incelendiğinde, öğretmenlerin medya ve yeni medya okuryazarlığı (Çakmak, 2019; Koçak, 2019; Vergili, 2020) ile ilgili çalışmaların sınırlı olduğu; daha çok özel eğitim (Sarı ve Pürsün, 2017), okul öncesi (Kadan ve Aral, 2018), ilköğretim (Görmez, 2014; Hopurcuoğlu ve Akaydın, 2016), lise (Aybek ve Demir, 2014) ve üniversite (Karaman, 2010; Atmaca, 2016; Benzer, 2020) öğrencilerinin ve öğretmen adaylarının (Aslan ve Tuncer Basel, 2017; Deveci ve Çengelci, 2008; Karaman, 2016) medya okuryazarlığı ile ilgili çalışmalar yapıldığı görülmektedir.

Özellikle eğitim alanındaki pek çok reform girişiminin sahanın gerçeklikleri ile uyumsuz politika ve uygulamalar nedeniyle akamete uğradığı bilinmektedir (Ayvacı, Bakırcı ve Başak, 2014; Başaran, Doğan, Karaoğlu ve Şahin, 2020; Cemaloğlu ve Daşçı Sönmez, 2021ba). Özellikle salgın sürecinde bir kriz yönetimine dönüşen uzaktan eğitimin doğru yönetimi ve bu alandaki politikaların gerçekçi olabilmesi, alandaki insan kaynağının gerçekçi ve doğru analizi ile mümkün olabilecektir. Dolayısı ile mevcut çalışmanın, sahadaki durumun doğru bir fotoğrafını sunarak, bilişim teknolojileri temelli uzaktan eğitim politikalarının reel bir zeminde inşa edilmesinde, politika yapımcılar ve uygulayıcılar açısından önemli çıkarımlar ortaya koyabileceği düşünülmüştür.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın temel amacı, öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığının çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Bu çerçevede; öğretmenlerin medya okuryazarlığı düzeyleri nedir? ve öğretmenlerin medya okuryazarlığı düzeyleri; cinsiyet, eğitim durumu, kıdem, branş, okul türü ve okulun sosyoekonomik düzeyi değişkenlerine göre farklılaşmakta mıdır? sorularına cevap aranmıştır.

Yöntem

Bu araştırma, nicel araştırma modellerinden betimsel tarama modelinde tasarlanmıştır. Tarama modeli geçmişte ya da mevcut var olan bir durumu olduğu biçimde betimlemeyi amaçlayan bir modeldir (Karasar, 2000). Araştırmada yeni medya okuryazarlığı bağımlı değişken; cinsiyet, eğitim durumu, kıdem, branş, okul türü, sosyoekonomik düzey ise bağımsız değişkendir.

Evren ve Örneklem

İlk aşamada Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü'nün (2017) hazırlamış olduğu ilçelerin sosyoekonomik gelişmişlik indeksi araştırmasından (SEGE) alınan bilgiler doğrultusunda İstanbul'daki ilçeler sosyoekonomik düzeylerine göre kümelenmiştir. Anketi uygulamak için İstanbul'da bulunan 39 ilçe arasında sosyoekonomik gelişmişlik sırasına göre 3. sırada bulunan Kadıköy, 21. sırada bulunan Pendik ve 37.sırada bulunan Sultanbeyli ilçeleri seçilmiştir. İlçeler içinde mahalleler arası farklılıkların ilçenin genel sosyoekonomik düzeyi ile paralellik göstereceği varsayılmıştır. Araştırma evrenini, 2019- 2020 eğitim-öğretim yılında, İstanbul ili Pendik, Kadıköy ve Sultanbeyli ilçelerinde bulunan okullarda görev yapan 15.177 öğretmen oluşturmaktadır. Bu öğretmenlerin 7644'ü Pendik, 4395'i Kadıköy ve 3138'i Sultanbeyli'de görev yapmaktadır. Araştırmada Pendik'ten 210, Kadıköy'den 207 ve Sultanbeyli'den 203 öğretmene anket uygulanmıştır. Örneklem seçiminde küme örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Küme örnekleme, özellikle örnekleme girmesi gereken birimlerin listelenmesinin zor olduğu durumlarda, benzerlik gösteren birimler bir araya getirilerek kümeler oluşturulmasıyla belirlenir (Balci 2001). Araştırmanın örneklemini, küme örnekleme yöntemi ile belirlenen alt, orta ve üst sosyoekonomik düzeylerdeki üç farklı ilçeden tesadüfi olarak seçilen öğretmenler oluşturmuştur. Bu çerçevede araştırmaya gönüllü olarak katılım sağlayan 620 öğretmene ölçek uygulanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik özellikleri Tablo 1'de sunulmaktadır.

Tablo 1. Örneklemi Oluşturan Öğretmenlerin Demografik Bilgileri

		N	%
Cinsiyet	Erkek	258	41.6
	Kadın	362	58.4
Eğitim Durumu	Lisans	565	91.1
	Lisansüstü	55	8.9
Kıdem	1-5 Yıl	111	17.9
	6-10 Yıl	184	29.6
	11-15 Yıl	160	25.8
	16-20 Yıl	117	18.8
	21 Yıl ve Üstü	48	7.7
Okul Türü	İlkokul	88	14.1
	Ortaokul	181	29.1
	İmam Hatip Ort.	194	31.2
	Anadolu Lisesi	65	10.4
	İmam Hatip Lisesi	67	10.8
	Meslek Lisesi	23	3.7
	Diğer	2	0.3
Sosyoekonomik Düzey	Alt	170	27.4
	Orta	334	53.8
	Üst	116	18.7
Branş	Fen Bilimleri	203	32.7
	Sosyal Bilimler	330	53.2
	Sınıf Öğretmenliği	87	14.0

Araştırmaya 1-5 yıl kıdeme sahip 40, 6-10 yıl kıdeme sahip 77, 11-15 yıl kıdeme sahip 66, 16-20 yıl kıdeme sahip 54, 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip 21 erkek öğretmen; 1-5 yıl kıdeme sahip 71, 6-10 yıl kıdeme sahip 107, 11-15 yıl kıdeme sahip 94, 16-20 yıl kıdeme sahip 63, 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip 27 kadın öğretmen katılmıştır. Eğitim durumu lisansüstü olan öğretmenlerin 20'si erkek, 35'i kadındır.

Ölçme Aracı

Çalışmada Koç ve Barut (2016) tarafından geliştirilen ve 35 sorudan oluşan *Yeni Medya Okuryazarlığı Ölçeği (YMO)* kullanılmıştır. Ölçek, fonksiyonel tüketim, eleştirel tüketim, fonksiyonel üretim ve eleştirel üretim olmak üzere dört alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin dört faktörlü yapısı ile ilgili geçerlilik çalışması, ölçeğin güçlü bir model uyumuna sahip olduğunu göstermektedir ($\chi^2/df=2.35$, RMSEA=.05, GFI=0.89, CFI=.98 ve NFI=.97.) Ayrıca ölçeğin alt boyutlarına ilişkin iç tutarlılık değerleri de .85 ile .93 arasında bulunmuştur (Koc ve Barut, 2016). Mevcut çalışma için ölçeğin güvenilirlik düzeylerini belirlemek amacıyla Cronbach-Alpha katsayıları hesaplanmıştır. Cronbach-Alfa katsayıları; “fonksiyonel tüketim” boyutu için .95, “eleştirel tüketim” boyutu için .98, “fonksiyonel üretim” boyutu için .96 ve “eleştirel üretim” boyutu için .93 olarak hesaplanmıştır. Buna göre ölçeğin mevcut çalışmanın örneklemini için uygun bir ölçme aracı olduğuna karar verilmiştir.

Verilerin Analizi

Veriler SPSS 20.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Analizler için dağılımların normal dağılım gösterme durumunu incelemek üzere değişkenlerin basıklık ve çarpıklık katsayıları değerlendirilmiştir. Öğretmenlerin, yeni medya okuryazarlığı düzeylerinin cinsiyete ve eğitim durumlarına göre farklılık gösterip göstermediğini saptamak amacı ile t-testi; yeni medya okuryazarlığı düzeyleri ile kıdem, okul türü, sosyoekonomik düzey ve branş değişkenleri arasındaki ilişkiyi saptamak amacı ile tek yönlü ANOVA testi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi olarak .05 değeri esas alınmıştır. Anlamlı fark çıkan gruplarda farkı tanımlayabilmek amacı ile Tukey testi yapılmış ve sonuçlar yorumlanmıştır.

Bulgular

Araştırmaya ait betimsel bulgularda alt boyutlara ilişkin ortalama, standart sapma, basıklık ve çarpıklık değerlerine Tablo 2’de yer verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmenlerin Yeni Medya Okuryazarlığı Düzeyleri

	N	\bar{X}	SS	Basıklık	Çarpıklık
Yeni Medya Okuryazarlığı (Tüm Ölçek)	620	3.84	.95	-.42	-.75
1. Fonksiyonel Tüketim	620	4.17	.83	.05	-.89
2. Eleştirel Tüketim	620	3.95	1.05	.03	-.99
3. Fonksiyonel Üretim	620	3.72	1.14	-.52	-.76
4. Eleştirel Üretim	620	3.58	1.00	-1.10	-.24

Tablo 2’ye göre, öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığı düzeylerinin en yüksek olduğu alt boyutun fonksiyonel tüketim alt boyutu, en düşük olduğu alt boyutun ise eleştirel üretim alt boyutu olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığı düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu değerlendirmek üzere yapılan t-testi sonuçları Tablo 3'te sunulmaktadır.

Tablo 3. YMO ve Alt Boyutlarının Cinsiyete Göre Farklılık Durumu

	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	t	p																																									
Yeni Medya Okuryazarlığı	Erkek	258	3.58	1.072	-5.98	.000																																									
	Kadın	362	4.04	.821			1. Fonksiyonel Tüketim	Erkek	258	3.97	.940	-5.34	.000	Kadın	362	4.33	.723	2. Eleştirel Tüketim	Erkek	258	3.63	1.195	-6.30	.000	Kadın	362	4.19	.877	3. Fonksiyonel Üretim	Erkek	258	3.42	1.284	-5.88	.000	Kadın	362	3.95	.975	4. Eleştirel Üretim	Erkek	258	3.37	1.053	-4.52	.000	Kadın
1. Fonksiyonel Tüketim	Erkek	258	3.97	.940	-5.34	.000																																									
	Kadın	362	4.33	.723			2. Eleştirel Tüketim	Erkek	258	3.63	1.195	-6.30	.000	Kadın	362	4.19	.877	3. Fonksiyonel Üretim	Erkek	258	3.42	1.284	-5.88	.000	Kadın	362	3.95	.975	4. Eleştirel Üretim	Erkek	258	3.37	1.053	-4.52	.000	Kadın	362	3.73	.933								
2. Eleştirel Tüketim	Erkek	258	3.63	1.195	-6.30	.000																																									
	Kadın	362	4.19	.877			3. Fonksiyonel Üretim	Erkek	258	3.42	1.284	-5.88	.000	Kadın	362	3.95	.975	4. Eleştirel Üretim	Erkek	258	3.37	1.053	-4.52	.000	Kadın	362	3.73	.933																			
3. Fonksiyonel Üretim	Erkek	258	3.42	1.284	-5.88	.000																																									
	Kadın	362	3.95	.975			4. Eleştirel Üretim	Erkek	258	3.37	1.053	-4.52	.000	Kadın	362	3.73	.933																														
4. Eleştirel Üretim	Erkek	258	3.37	1.053	-4.52	.000																																									
	Kadın	362	3.73	.933																																											

* p<.01

Öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığı düzeyleri karşılaştırıldığında kadın öğretmenlerin ($\bar{X}=4.04$) ve erkek öğretmenlere ($\bar{X}=3.58$) göre daha yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Tablo incelendiğinde, yeni medya okuryazarlığı ve tüm alt boyutları açısından katılımcı görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir. Tüm alt faktörler açısından kadın öğretmenlerin ortalamalarının erkek öğretmenlere göre daha yüksek olduğu, yalnızca fonksiyonel tüketim boyutunda erkek ve kadın öğretmenler arasındaki farkın azaldığı görülmüştür.

Öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığı düzeylerinin eğitim durumu değişkenine göre farklılaşma durumunu değerlendirmek üzere yapılan t-testi sonuçları Tablo 4'te sunulmaktadır.

Tablo 4. YMO ve Alt Boyutlarının Eğitim Durumuna Göre Farklılık Durumu

	Eğitim Durumu	N	\bar{X}	SS	sd	t	p
Yeni Medya Okuryazarlığı (Tüm Ölçek)	Lisans	565	3.80	.97	90	-6.30	.000
	Lisansüstü	55	4.33	.55			
1.Fonksiyonel Tüketim	Lisans	565	4.14	.85	85	-5.18	.001
	Lisansüstü	55	4.55	.52			
2. Eleştirel Tüketim	Lisans	565	3.90	1.08	111	-6.73	.000
	Lisansüstü	55	4.45	.50			
3. Fonksiyonel Üretim	Lisans	565	3.67	1.16	88	-6.08	.000
	Lisansüstü	55	4.30	.68			
4. Eleştirel Üretim	Lisans	565	3.53	1.00	70	-4.63	.004
	Lisansüstü	55	4.08	.81			

* p<.05

Tablo incelendiğinde, yeni medya okuryazarlığı ve tüm alt boyutları açısından katılımcı görüşlerinin eğitim durumu değişkenine göre farklılaştığı ve tüm alt faktörler açısından lisansüstü eğitim almış olan öğretmenlerin ortalamalarının, lisans mezunu öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu durum öğretmenlerin eğitim seviyesi arttıkça yeni medya okuryazarlığının da arttığı şeklinde yorumlanmaktadır. Özellikle yeni medya okuryazarlığının üretim boyutlarının ortalamalarının, tüketim boyutlarına göre daha düşük olması üretimin gerektirdiği teknik beceriler bakımından gelişim ihtiyacına işaret etmektedir.

Öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığı düzeylerinin kıdem değişkenine göre farklılaşma durumunu değerlendirmek üzere yapılan ANOVA testi sonuçları Tablo 5'te sunulmaktadır.

Tablo 5. YMO ve Alt Boyutlarının Kıdeme Göre Farklılık Durumu

Gruplar	N	\bar{X}	SS	f	Anlamli Fark	p
Yeni Medya Okuryazarlığı (Tüm Ölçek)	1-5 Yıl	111	4.48	45.52	K2-K3-K4-K5	.000
	6-10 Yıl	184	4.14		K1-K3-K4-K5	
	11-15 Yıl	160	3.72		K1-K2-K4-K5	
	16-20 Yıl	117	3.21		K1-K2-K3	
	21 Yıl ve Üzeri	48	3.20		K1-K2-K3	

	1-5 Yıl	111	4.61		K2-K3-K4-K5	
	6-10 Yıl	184	4.40		K1-K3-K4-K5	
1. Fonksiyonel Tüketim	11-15 Yıl	160	4.13	31.23	K1-K2-K4-K5	.000
	16-20 Yıl	117	3.67		K1-K2-K3-K5	
	21 Yıl ve Üzeri	48	3.66		K1-K2-K3-K4	
	1-5 Yıl	111	4.54		K2-K3-K4-K5	
	6-10 Yıl	184	4.22		K1-K3-K4-K5	
2. Eleştirel Tüketim	11-15 Yıl	160	3.80	28.25	K2-K4-K5	.000
	16-20 Yıl	117	3.32		K2-K3-K5	
	21 Yıl ve Üzeri	48	3.60		K1-K2-K3-K4	
	1-5 Yıl	111	4.54		K2-K3-K4-K5	
	6-10 Yıl	184	4.09		K1-K3-K4-K5	
3. Fonksiyonel Üretim	11-15 Yıl	160	3.58	54.67	K1-K2-K4-K5	.000
	16-20 Yıl	117	2.94		K1-K2-K3-K5	
	21 Yıl ve Üzeri	48	2.82		K1-K2-K3-K4	
	1-5 Yıl	111	4.28		K2- K4-K5	
	6-10 Yıl	184	3.89		K1-K4-K5	
4. Eleştirel Üretim	11-15 Yıl	160	3.45	53.41	K1-K2-K4-K5	.000
	16-20 Yıl	117	2.95		K1-K2-K3-K5	
	21 Yıl ve Üzeri	48	2.70		K1-K2-K3-K4	

* p<.05

** K1:1-5 Yıl, K2:6-10 Yıl, K3:11-15 Yıl, K4:16-20 Yıl, K5:21 Yıl ve Üzeri

Tablo 5'e göre, öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığı düzeyleri ölçek genelinde karşılaştırıldığında en yüksek ortalamanın "1-5 yıl" kıdeme sahip öğretmenlerde ($\bar{X}=4.48$) olduğu görülmektedir. Bunu "6-10 yıl" ($\bar{X}=4.14$), "11-15 yıl" ($\bar{X}=3.72$), "16-20 yıl" ($\bar{X}=3.21$) kıdeme sahip öğretmenler izlemekte ve en düşük ortalamanın ise "21 yıl ve üzeri" ($\bar{X}=3.20$) kıdeme sahip öğretmenlerde olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin YMO düzeylerinin anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını anlamak için tek yönlü varyans analizi yapılmış ve tüm alt boyutlarda gruplar arasında anlamlı farklılaşma olduğu tespit edilmiştir ($F(4-615)=45.525$, $p<.05$). Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu anlamak için Tukey testi yapılmıştır. Bulgular, YMO ve tüm alt boyutları açısından katılımcı görüşlerinin

kıdem yılı değişkenine göre negatif yönde anlamlı farklılaştığını göstermektedir. Bu durum kıdem yılı arttıkça öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığı düzeylerinin azaldığı şeklinde yorumlanmaktadır.

Öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığı düzeylerinin okul türü değişkenine göre farklılaşma durumunu değerlendirmek üzere yapılan ANOVA testi sonuçları Tablo 6'da sunulmaktadır.

Tablo 6. YMO ve Alt Boyutların Okul Türüne Göre Farklılık Durumu

	Gruplar	N	\bar{X}	SS	f	Anlamlı Fark	p
Yeni Medya Okuryazarlığı (Tüm Ölçek)	İlkokul	90	3.74	.94	.687	-	.582
	Ortaokul	375	3.87	.98			
	Lise	157	3.84	.90			
1. Fonksiyonel Tüketim	İlkokul	90	4.07	.82	.775	-	.875
	Ortaokul	375	4.20	.84			
	Lise	157	4.17	.82			
2. Eleştirel Tüketim	İlkokul	90	3.96	.95	.013	-	.281
	Ortaokul	375	3.95	1.09			
	Lise	157	3.96	1.02			
3. Fonksiyonel Üretim	İlkokul	90	3.55	1.19	1.617	-	.254
	Ortaokul	375	3.78	1.17			
	Lise	157	3.68	1.03			
4. Eleştirel Üretim	İlkokul	90	3.39	1.04	1.872	-	.262
	Ortaokul	375	3.62	1.01			
	Lise	157	3.58	.93			

* p<.05

Tablo 6'ya göre, öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığı düzeyleri ölçek genelinde karşılaştırıldığında en yüksek ortalamanın ortaokulda görev yapan öğretmenlerde (\bar{X} =3.87), en düşük ortalamanın ise ilkokulda görev yapan öğretmenlerde (\bar{X} =3.74) olduğu görülmektedir. Bununla birlikte varyans analizi sonucunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı hesaplanmıştır (F(6-613)=1.138, p>.05). Öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığı ile görev yaptıkları okul türü değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür.

Öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığı düzeylerinin sosyoekonomik düzey değişkenine göre farklılaşma durumunu değerlendirmek üzere yapılan ANOVA testi sonuçları Tablo 7de sunulmaktadır.

Tablo 7. YMO ve Alt Boyutlarının Sosyoekonomik Duruma Göre Farklılık Durumu

	Gruplar	N	\bar{X}	SS	f	Anlamli Fark	p
Yeni Medya Okuryazarlığı (Tüm Ölçek)	Alt	170	4.34	.58	47.29	S2-S3	.000
	Orta	334	3.77	.94			
	Üst	116	3.32	1.10			
1. Fonksiyonel Tüketim	Alt	170	4.56	.56	30.67	S2-S3	.000
	Orta	334	4.09	.82			
	Üst	116	3.85	1.00			
2. Eleştirel Tüketim	Alt	170	4.54	.56	48.68	S2-S3	.000
	Orta	334	3.82	1.02			
	Üst	116	3.45	1.28			
3. Fonksiyonel Üretim	Alt	170	4.32	.70	52.04	S2-S3	.000
	Orta	334	3.66	1.11			
	Üst	116	3.04	1.29			
4. Eleştirel Üretim	Alt	170	3.98	.85	37.28	S2-S3	.000
	Orta	334	3.57	.96			
	Üst	116	3.00	1.01			

* p<.05 **S1:Alt, S2:Orta, S3:Üst

Tablo 7'ye göre öğretmenlerin YMO düzeyleri karşılaştırıldığında, alt sosyoekonomik seviyede olan okullarda görev yapan öğretmenlerin orta ve üst sosyoekonomik seviyede olan okullarda görev yapan öğretmenlere göre daha yüksek ortalamalara sahip olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin YMO düzeylerinin anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını anlamak için tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Varyans analizi sonucunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık hesaplanmıştır ($F(2-617)=47.293$, $p<.05$). Bulgular, YMO ve tüm alt boyutları açısından katılımcı görüşlerinin sosyoekonomik düzey değişkenine göre farklılaştığını göstermektedir. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu anlamak için Tukey testi yapılmıştır. YMO'nun alt boyutları düzeyinde değerlendirme yapıldığında yalnızca fonksiyonel tüketim alt boyutunda "Orta" ve "Üst"

sosyoekonomik düzeyinde olan okullarda görev yapan öğretmenler arasındaki ilişkinin anlamlı bulunmadığı, onun dışında negatif yönde anlamlı ilişki olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin görev yaptığı okulların sosyoekonomik seviyesi yükseldikçe YMO düzeylerinin azaldığı söylenebilir. Bu bulgu üzerine, hizmet puanı yüksek olan kıdemli öğretmenlerin sosyoekonomik yönden daha iyi okullarda yoğunlaşmış olabileceği düşüncesi ile kıdem yılı kontrol edilerek, gerekli varsayımların da test edilmesi ile ANCOVA analizi yapılmıştır. ANCOVA sonuçları Tablo 8'de gösterilmektedir.

Tablo 8. Kıdem Yılına Göre Düzeltilmiş YMO Düzeylerinin Sosyoekonomik Düzeye Göre ANCOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Kıdem	18.147	1	18.147	42.951	.000
Sosyoekonomik Düzey	11.482	2	5.741	13.587	.000
Hata	208.302	493	.423		
Toplam	249.318	496			

ANCOVA sonuçlarına göre, farklı sosyoekonomik düzeylerdeki okullarda görev yapan öğretmenlerin kıdem yıllarına göre düzeltilmiş YMO düzeyleri arasında anlamlı farklılaşma olduğu bulunmuştur [$F(2-493)=13.59, p<.01$]. Buna göre sosyoekonomik düzeyin YMO ile ilişkili olduğu söylenebilir.

Öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığı düzeylerinin branş değişkenine göre farklılaşma durumunu değerlendirmek üzere yapılan ANOVA testi sonuçları Tablo 9'da sunulmaktadır.

Tablo 9. YMO ve Alt Boyutlarının Branşa Göre Farklılık Durumu

	Gruplar	N	\bar{X}	SS	f	Anlamlı Fark	p
Yeni Medya Okuryazarlığı (Tüm Ölçek)	Fen Bilimleri	203	4.21	.81	1.50	-	.22
	Sosyal Bilimler	330	4.19	.85			
	Sınıf Öğretmenliği	87	4.02	.80			
1. Fonksiyonel Tüketim	Fen Bilimleri	203	3.92	1.07	1.70	-	.18
	Sosyal Bilimler	330	3.98	1.07			
	Sınıf Öğretmenliği	87	3.90	0.92			
2. Eleştirel Tüketim	Fen Bilimleri	203	3.80	1.13	.33	-	.71
	Sosyal Bilimler	330	3.74	1.13			
	Sınıf Öğretmenliği	87	3.50	1.17			

	Fen Bilimleri	203	3.66	.98			
3. Fonksiyonel Üretim	Sosyal Bilimler	330	3.59	.99	2.18	-	.11
	Sınıf Öğretmenliği	87	3.33	1.01			
	Fen Bilimleri	203	3.88	.96		B3	
4. Eleştirel Üretim	Sosyal Bilimler	330	3.86	.96	3.46	-	.03
	Sınıf Öğretmenliği	87	3.68	0.91		B1	

* p<.05 ** B1:Fen Bilimleri, B2:Sosyal Bilimler, B3:Sınıf Öğretmenliği

Tablo 9'a göre öğretmenlerin YMO düzeyleri ölçek genelinde karşılaştırıldığında, en yüksek ortalamanın fen bilimleri branşındaki öğretmenlerde ($X\bar{X}=3.88$) olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin YMO düzeylerinin anlamlı bir şekilde farklılaşp farklılaşmadığını anlamak için tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Varyans analizi sonucunda ölçek genelinde ($p>.05$) istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı, yalnızca eleştirel üretim boyutunda ($F(2-617)= 1.509$, $p<.05$) istatistiksel anlamlı bir fark olduğu hesaplanmıştır. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu anlamak için Tukey testi yapılmıştır. YMO'nun eleştirel üretim alt boyutu düzeyinde değerlendirme yapıldığında fen bilimleri ile sınıf öğretmenliği branşındaki öğretmenler arasında düşük düzeyde negatif yönde anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür.

Tartışma, Sonuçlar ve Öneriler

Bu araştırmada, öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığının cinsiyet, eğitim durumu, kıdem, branş, okul türü, okulun sosyoekonomik düzeyi değişkenlerine göre farklılaşma durumu incelenmiştir. Araştırma bulguları, yeni medya okuryazarlığı bağlamında öğretmenlerin daha çok fonksiyonel tüketim boyutunda yüksek ortalamalar gösterdiklerini ortaya koymaktadır. Fonksiyonel üretim ve özellikle de eleştirel üretim öğretmenlerin en düşük ortalamalara sahip olduğu alanlar olarak belirlenmiştir. Buna göre öğretmenlerin yeni medyada üretken kimliklerinden çok tüketici olarak öne çıktıkları söylenebilir. Gelişen teknoloji, özellikle uzaktan eğitim süreçleriyle aktif kullanılmaya başlanan mobil cihazlar ve her geçen gün daha kolay erişim imkanı sunan internetin kullanım ağının genişlemesi, yeni medya okuryazarlığını doğal olarak artırmaktadır. Bununla birlikte fonksiyonel ve eleştirel üretim daha üst düzey beceriler gerektirebilmektedir. Bu bağlamda gerekli teknik becerilerin öğretmenlere kazandırılması için hizmetöncesi ve hizmetçi düzeyde eğitim tedbirlerinin alınması gerekmektedir.

Araştırmaya göre, yeni medya okuryazarlığı ve tüm alt boyutları açısından katılımcı görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaştığı görülmektedir. Tüm alt faktörler açısından kadın öğretmenlerin ortalamalarının erkek öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Budden, Anthony, Budden ve Jones (2007) üniversite öğrencileri

üzerinde yapmış oldukları çalışmada kız öğrencilerinin medya okuryazarlık düzeylerinin erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Vergili (2020) ise erkek öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığının daha yüksek olduğunu ifade etmiştir. Öğretmenlerin medya okuryazarlıklarının cinsiyete göre farklılaşmadığını gösteren çalışmalar da yapılmıştır (Çakmak, 2019; Sarsar ve Engin, 2015).

Araştırmaya göre, yeni medya okuryazarlığı ve tüm alt boyutları açısından katılımcı görüşlerinin eğitim durumu değişkenine göre farklılaştığı görülmektedir. Tüm alt faktörler açısından eğitim durumu lisansüstü olan öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığı ortalamalarının, eğitim durumu lisans olan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Benzer şekilde Korkmaz (2020) ve Öçal (2017) gibi araştırmacılar da lisansüstü eğitim almanın dijital okuryazarlık bağlamında anlamlı fark oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Lisansüstü eğitim sürecinde öğretmenlerin kaynak taramasından, verilerin toplanması ve analizine kadar çeşitli bilgisayar programlarını yetkin şekilde kullanabilmeleri için teknolojik altyapılarının güçlü olması beklenmektedir. Bu durum lisansüstü eğitim almış olan öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığı ortalamalarının yüksek çıkmasını sağlamış olabilir.

Araştırmaya göre, yeni medya okuryazarlığı ve tüm alt boyutları açısından katılımcı görüşlerinin kıdem yılı değişkenine göre anlamlı farklılaştığını göstermektedir. “1-5 yıl” kıdeme sahip öğretmenlerin tüm alt boyutlarda ortalamaları diğer kıdem yılına sahip öğretmenlere göre daha yüksek olduğu ve kıdem yılı arttıkça yeni medya okuryazarlığı ortalamalarının azaldığı görülmektedir. Vergili (2020) de öğretmenlerin yaş ve kıdemleri arttıkça yeni medya okuryazarlıklarının azaldığını ifade etmiştir. Korkmaz (2020), sınıf öğretmenlerinin kıdem yıllarının arttıkça dijital okuryazarlıklarının düştüğünü ifade etmiştir. Genel medya okuryazarlığına ilişkin çalışmalar ise öğretmenlerin medya okuryazarlıklarının yaş ve kıdem yılına göre farklılaşmadığını ortaya koymaktadır (Çakmak, 2019). Dolayısıyla kıdem değişkeninin özellikle yeni medya bağlamında daha önemli bir hale geldiği, öğretmenlerin kıdem yılı ve dolayısıyla yaşları arttıkça teknolojiye karşı olan ilgilerinin azaldığı ve sürekli yenileşmekte olan dijital medyayı takip etmekte zorlandıkları ve bu çerçevede özellikle kıdemli öğretmenler için destek mekanizmalarına ihtiyaç duyulduğu söylenebilir.

Araştırmaya göre, öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığının tüm alt boyutları açısından öğretmenlerin görev yaptığı okullardaki öğrencilerin sosyoekonomik düzeyi değişkenine göre farklılaştığı görülmektedir. Tüm ölçek ve alt boyutlarında “Alt” sosyoekonomik seviyesinde yeni medya okuryazarlığı ortalamalarının en yüksek olduğu görülmüştür. Sosyoekonomik seviyesi düşük bölgelerde çalışan öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığı seviyesinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu ilginç bulgu üzerinde ailelerin çocukları üzerinde medya kullanımı konusunda daha bilinçli davranmalarının ve yeni medya

kullanımının daha kontrollü olmasının etkisini incelemek üzere daha ileri araştırmalar yürütülmelidir.

Araştırmaya göre, öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığının branş değişkenine göre anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür. Karaman (2016) öğretmen adaylarını incelediği çalışmada, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği öğrencilerinin medya okuryazarlığının sınıf, ilköğretim matematik ve fen bilgisi öğretmenliği okuyan öğrencilerden daha yüksek olduğunu; ayrıca Türkçe öğretmenliği okuyan öğrencilerin, ilköğretim matematik öğretmenliği okuyan öğrencilerden daha yüksek medya okuryazarlığına sahip olduğunu ifade etmiştir. Öğrencilik aşamasında görülen bu farkın mesleki süreçlerde azalması, mesleki icra biçimlerinin öğretmenleri tekdüze bir hale getirdiği şeklinde yorumlanabilir. Bu noktada mesleki branşlar bağlamında daha ileri araştırmalar yürütülebilir.

Sonuç olarak; öğretmenlerin tüketici kimliklerinin üretici kimliklerinden daha güçlü olduğu ve öğretmenlerin yeni medya okuryazarlıkları düzeylerinin cinsiyet, kıdem yılı ve eğitim durumu değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği görülmektedir. Araştırmanın ampirik olarak ortaya koyduğu en önemli sonuçlar; öğretmenlerin fonksiyonel ve eleştirel üretim yeterliklerinin daha düşük olması ve genç ve lisansüstü eğitim almış öğretmenlerin yeni medya okuryazarlıklarının kıdemli ve lisans düzeyinde eğitim almış öğretmenlere göre daha yüksek olmasıdır. Buna göre öğretmenlerin yeni medya okuryazarlığı seviyelerini arttırmak için hizmet öncesi ve hizmetiçi eğitimde yeni medya okuryazarlığı alanının daha fazla öne çıkarılması önerilebilir. Lisansüstü eğitim almış öğretmenlerin yeni medya okuryazarlıklarının daha yüksek olduğu göz önünde bulundurulduğunda, öğretmenlerin lisansüstü eğitim almaları desteklenmesi önerilebilir. Özellikle kıdem yılı fazla öğretmenlerin yeni medya bağlamında daha fazla desteğe ihtiyaç duyması, bu noktada destek mekanizmalarına ihtiyaç duyulduğuna işaret etmektedir. İhtiyaç duyan öğretmenlere gerekli desteğin okul düzeyinde sağlanması için öğretmenler arası etkileşimin güçlendirilmesi kısa vadede katkı sağlayabilir. Ancak kıdem faktörünün oluşturduğu anlamlı farklılaşma, yeni medya okuryazarlığı alanında sistemli hizmetiçi eğitim çalışmalarının gerektiğini göstermektedir. Araştırmacılar için öğretmenlerin yeni medya okuryazarlıklarını etkileyen farklı korelasyonel değişkenlerin incelendiği daha ileri araştırmalar yürütülmesi önerilebilir.

New Media Literacy In Teachers During Distance Education*

*Sümeyra Çizmeci***

*Esra Karabağ Köse****

Introduction

The new coronavirus (Covid 19) pandemic has had a significant impact on community life, affecting the health, economy, social life, and education of people all over the world. The pandemic has provoked radical changes to be made in schools, work, and social life (WHO, 2020). Education, being interactive by nature, has been one of the most significantly affected areas as a consequence of mandated social distancing.

With the spread of information technologies in education, distance education became mandatory during the pandemic. One of the most important problem areas in distance education with regard to human resources pertains to teachers' knowledge of how to use media and technology effectively. Considered to be among basic twenty-first century skills (Soffel, 2016), the acquisition of these skills presents a difficult challenge especially for middle-aged and elderly teachers.

The current study focuses on new media literacy skills, as they became mandatory skills for teachers during the pandemic when distance education became ubiquitous. The nature of media literacy has changed with the emergence of these new skills. This is important because media literacy frames the very skills related to the opportunities offered by

* The study, was produced from the master's thesis prepared by the first author at Kırıkkale University Social Sciences Institute under the supervision of the second author.

** Teacher, Ministry of Education, sumeyracizmeci@gmail.com, ORCID:0000-0003-0005-5928

** Assoc. Prof., Kırıkkale University, esrakarabag@gmail.com, ORCID:0000-0003-1367-7793

media in addition to any potential risks. While media literacy only aims to make sense of the texts that the media offers to people, new media literacy provides people with the opportunity to produce their own products and to be more effective (Park, 2012).

Media literacy is important not only to safeguard against the media's more detrimental aspects but also to benefit from media productivity (Vergili, 2020). New generation teachers need to be trained in accordance with new information and technologies, master twenty-first century knowledge and skills, and use digital media materials effectively (Yağın, 2018). It is important for teachers to be literate in new media so that they may be able to understand and explain new media correctly and to benefit from its productivity (Arslan, 2020; Kalemkuş, 2020; Posos Devrani, 2020).

Purpose

The purpose of the study is to examine teachers' new media literacy by gender, educational status, age, branch, school type, and school socioeconomic level. We solicited answers to the following questions:

1. What are teachers' new media literacy levels?
2. Do teachers' new media literacy levels differ by gender?
3. Do teachers' new media literacy levels differ by education level (undergraduate/graduate degree)?
4. Do teachers' new media literacy levels differ by age?
5. Do teachers' new media literacy levels differ by the subject taught?
6. Do teachers' new media literacy levels differ by school type?
7. Do teachers' new media literacy levels differ by the socioeconomic level of the school?

Method

The five-point-Likert-type, 35-item New Media Literacy Scale developed by Koç and Barut (2016) was used in the study. Using cluster sampling, the study sample consisted of 625 randomly selected teachers from three different districts of lower, middle, and upper socioeconomic levels who volunteered to participate in the study. The completed questionnaires were analyzed using SPSS 21.

Finding and Result

We found that teachers' new media literacy levels ($\bar{X}=3.84$) were above moderate. Participants' views toward new media literacy differed by gender. Teachers who had completed some level of graduate studies had higher average scores than those who had only earned an undergraduate degree. Teachers' new media literacy levels decreased with age. Though no significant difference was found to exist by school type or by subject taught, new media literacy levels did increase together with schools' socioeconomic level. As a result, a significant difference in teachers' new media literacy was found to exist by

gender, age, and education level. The most striking finding of the study is that female teachers' are more literate in new media than their male counterparts.

Recommendations

To increase teachers' new media literacy levels, aspiring teachers should be offered courses on new media literacy while studying in university and current teachers should be offered seminars on new media literacy as part of their in-service training. Considering that teachers with postgraduate education have higher levels of new media literacy, teachers should be supported to pursue postgraduate degrees.

Kaynakça/References

- Ali, W. (2020). Online and remote learning in higher education institutes: A necessity in light of Covid-19 pandemic. *Higher Education Studies*, 10(3), 16-25.
- Alipio, M. (2020). Education during COVID-19 era: Are learners in a less-economically developed country ready for e-learning? [http://hdl.handle.net/10419/216098]. (Erişim 18.12.2020).
- Arslan, A. (2020). Öğretmen adayları perspektifinden pandemi öncesi ve sonrası öğrencilere kazandırılması gereken 21. yüzyıl becerilerinin belirlenmesi. *Milli Eğitim Dergisi Salgın Sürecinde Türkiye'de ve Dünyada Eğitim*, 49(1), 553-571.
- Aslan, N. ve Tuncer Basel, A. (2017). Eğitim fakültesi öğrencilerinin medya okur-yazarlık düzeyleri (İzmir örnekleme). *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(4), 1353-1372.
- Atmaca, Ç. (2016). Medya okuryazarlığı dersinin öğretmen adayları üzerindeki etkileri. *Ege Eğitim Dergisi*, 17(2), 442-480.
- Aybek, B. ve Demir, R. (2014). Lise öğrencilerinin medya ve televizyon okuryazarlık düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Çukurova University Faculty of Education Journal*, 43(1), 46-62.
- Ayvaci, H. Ş., Bakırcı, H. ve Başak, M. H. (2014). Fatih projesinin uygulama sürecinde ortaya çıkan sorunların idareciler, öğretmenler ve öğrenciler tarafından değerlendirilmesi. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 20-46.
- Balci, A. (2001). *Sosyal bilimlerde araştırma*. Ankara: PegemA Yayınları.
- Başaran, M., Doğan, E., Karaoğlu, E. ve Şahin, E. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi sürecinin getirisi olan uzaktan eğitimin etkililiği üzerine bir çalışma. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 368-397.
- Benzer, E. (2020). Bilimsel okuryazarlık ve medya okuryazarlığı arasındaki ilişki: Fen bilgisi öğretmen adayları örneği. *Araştırma ve Deneyim Dergisi*, 5(1), 10-23.
- Binark, M. (Der.) (2007). *Yeni medya çalışmaları*. Ankara: Dipnot Yayınları.
- Bozkurt, A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi süreci ve pandemi sonrası dünyada eğitime yönelik değerlendirmeler: Yeni normal ve yeni eğitim paradigması. *AUAAd*, 6(3), 112-142.
- Bozkurt, A. ve Sharma, R. C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to CoronaVirus pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), 1-6.
- Budden, C. B., Anthony, J. F., Budden, M. C., Jones, M. A. (2007). Managing the evolution for a revolution: Marketing implications of internet media usage among college students. [https://clutejournals.com/index.php/CTMS/article/view/5283]. (Erişim 17.05.2020).

- Can, E. (2020). Coronavirüs (Covid-19) pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye’de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAd)*, 6(2), 11-53.
- Cemaloğlu, N. ve Daşcı Sönmez, E., (2021). Okullaşma sürecinde uzaktan evde eğitime geçiş. *İnsan ve İnsan*, 8(27), 63-82.
- Carrillo, C. ve Flores, M. A.. (2020). COVID-19 and teacher education: A literature review of online teaching and learning practices. *European Journal of Teacher Education*, 43(4), 466-487. doi: 10.1080/02619768.2020.1821184
- Çakmak, E. (2019). Öğretmenlerin medya okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi. *Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 4(3), 300-316 . doi: 10.29250/sead.626507
- Çakmak, E. E. (2019). Öğretmenlerin medya okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi. *Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 4(3), 300-316. doi: 10.29250/sead.626507
- Devci, Y. ve Çengelci, A. (2008). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarından medya okuryazarlığına bir bakış. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2) , 25-43.
- Flores, MA ve Gago, M . (2020). Portekiz’de COVID-19 salgını zamanlarında öğretmen eğitimi: Ulusal, kurumsal ve pedagojik tepkiler. *Journal of Education for Teaching*, 46(4), 507-516. doi: 10.1080 / 02607476.2020.1799709
- Görmez, E. (2014). Ortaokul öğrencilerinin medya okuryazarlığı düzeyleri. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2014(3), 137-157.
- Hopurcuoğlu, A. ve Akaydın, Ş. (2016). Ortaokul öğrencilerinin medya okuryazarlık düzeyleri. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(3), 1273-1286.
- Kadan, G. ve Aral, N. (2018). Okul öncesi dönem çocuklarının medya kullanım düzeylerinin incelenmesi. *International Journal of Multidisciplinary Studies and Innovative Technologies*, 2(2), 51-55.
- Kalemkuş, J. (2021). Fen bilimleri dersi öğretim programı kazanımlarının 21.yüzyıl becerileri açısından incelenmesi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 11(1), 63-87.
- Karaduman, S. (2019). Yeni medya okuryazarlığı: Yeni beceriler/olanaklar/riskler. *Erciyes İletişim Dergisi*, 6(1), 683-700.
- Karaman, M. (2010). Öğretmen adaylarının TV ve internet teknolojilerini kullanma amaç ve beklentilerinin medya okuryazarlığı bağlamında değerlendirilmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 51-62.
- Karaman, M. (2016). Öğretmen adaylarının medya okuryazarlık düzeyleri ve eleştirel düşünme eğilimleri üzerine bir araştırma. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 4(1) , 326-350.
- Karasar, N. (2000). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Koç, M. ve Barut, E. (2016). Development and validation of new media literacy scale (nmls) for university students. *Computers In Human Behavior*, 63, 834-843.
- Koçak, M. (2019). *Okul öncesi öğretmenlerinin medya okuryazarlığı algıları üzerine bir inceleme: Erzurum ili örneği*. (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi S.B.E., Erzurum.
- Korkmaz, M. (2020). *Sınıf öğretmenlerinin dijital okuryazarlık seviyelerinin belirlenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Temel Eğitim Anabilim Dalı, Eskişehir.

- Öçal, F. N. (2017). *İlkokul öğretmenleri ve velilerin kendileri ile velilerin çocuklarına ilişkin dijital okuryazarlık yeterlilik algıları* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Park, S. (2012). Dimensions of digital media literacy and the relationship to social exclusion. [https://www.researchgate.net/publication/260753596_Dimensions_of_Digital_Media_Literacy_and_the_Relationship_with_Social_Exclusion] (Erişim tarihi: 20.09.2020)
- Posos Devrani, A.E. (2020). Yeni medya okuryazarlığının eğitim sistemindeki yeri: ilkokul ve ortaokul öğretmenlerinin yaklaşımı. *Egemia Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Medya Ve İletişim Araştırmaları Hakemli E-Dergisi*, (6), 23-38.
- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, (2016). Türkiye’de Medya Okuryazarlığı. [https://www.medyaokuryazarligi.gov.tr/menu_goster.php?Guid=E56CE034-6CEB-41AE-A12C-B618EBEA461B&MenuId=2] (Erişim tarihi 12.11.2020)
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2017). *İlçelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralaması araştırması sege-2017*. [https://kisi.deu.edu.tr/yunusemre.ozel/lce_sege-2017.pdf] (Erişim tarihi 25.03.2020)
- Sarı, H. ve Pürsün, T. (2017). Ortaokulda öğrenim gören disleksili öğrencilerin medya okuryazarlık bilinç düzeylerinin kendi görüşleri açısından değerlendirilmesi. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 17(38), 9-34.
- Sarı, T. ve Nayır, F. (2020). Pandemi dönemi eğitim: sorunlar ve fırsatlar. *Turkish Studies*, 15(4), 959-975. doi: 10.7827 / TürkçeStudies.44335
- Sarsar, F. ve Engin, G. (2015). Sınıf öğretmeni adaylarının medya okur-yazarlık düzeylerinin incelenmesi. *Ege Eğitim Dergisi*, 16(1), 165-176.
- Sayan, H. (2020). COVID-19 pandemisi sürecinde öğretim elemanlarının uzaktan eğitime ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *AJIT-e: Bilişim Teknolojileri Online Dergisi*, 11(42), 100-122.
- Sezgin, S. ve Fırat, M. (2020). Covid-19 pandemisinde uzaktan eğitime geçiş ve dijital uçurum tehlikesi. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAd)*, 6(4), 37-54.
- Soffel, J. (2016). What are the 21st-century skills every student needs? https://www.weforum.org/agenda/2016/03/21st-century-skills-future-jobs-students/ (Erişim tarihi 19.01.2019).
- Şahin, A. (2018). *Eleştirel medya okuryazarlığı*. Ankara: Anı yayınları.
- Telli, S. G. ve Altun, D. (2020). Coronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 25-34. doi: 10.32329/uad.711110
- Timisi, N. (2003). *Yeni iletişim teknolojileri ve demokrasi*. Ankara: Dost.
- Udoudo, A. J. ve Ojo, G. O. (2016). New media and the development of education sector: Appraisal of selected schools. *Sage Open*, 6(4), 1-11.
- Vergili, M. (2020). *Öğretmen ve öğrencilerin medya okuryazarlığını inceleyen faktörlerin incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Amasya Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, Amasya.
- WHO. (2020). Geçmiş salgınlar. [https://www.euro.who.int/en/health-topics/communicable-diseases/influenza/pandemic-influenza/past-pandemics] (Erişim tarihi 20.12.2020).
- Yalçın, S. (2018). 21. yüzyıl becerileri ve bu becerilerin ölçülmesinde kullanılan araçlar ve yaklaşımlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 51(1), 183-201.
- Yamamoto, G. T., Özgeldi, M., Altun, D. (2018). Instructional developments and progress for open and equal access for learning. *Open and Equal Access for Learning in School Management*, 1(1), 117-143. doi:10.5772/intechopen.71947